

R e z u m a t u l

Tezei de doctorat

Alegeri locale în municipiul Cluj-Napoca. 1990-1996

C u v i n t e c h e i e : alegeri locale, legislație electorală, sistem politic, calendar electoral, Consiliu local, Primărie

Teza de doctorat cu titlul *Alegeri locale în municipiul Cluj-Napoca.1990-1996* are ca temă prezentarea și analizarea celor două scrutine locale desfășurate în municipiu, în 9 februarie 1992, respectiv, 2 iunie 1996.

Lucrarea este structurată pe cinci capitole, încadrate de o *Introducere* și de *Considerații finale*.

Introducerea este susținută de câteva considerații preliminare cu privire subiect, la istoriografia problemei, la utilitatea, originalitatea și actualitatea temei, la baza documentară ce a constituit suportul în vederea dezvoltării acestei chestiuni și la principalele repere metodologice ale demersului.

Primul capitol, intitulat *România anilor 1990-1996*, cuprinde o analiză a celor șase ani efectuată din două perspective: a *evenimentelor interne și internaționale* petrecute în acest interval (1.1.) și a *sistemului politic românesc postdecembrist* (1.2.). Prezența acestor subcapitole în economia lucrării s-a justificat prin necesitatea creionării unei imagini de ansamblu a perioadei, atât din punct de vedere social, cât și politic, tratarea tematicii scrutinului postdecembrist, cu cele două componente subliniate, a vizat completarea acestei faze din prisma *evoluției legislației* – drept indice viabil al sistemului electoral din România postdecembristă (1.2.1.), dar și a *participării politice*, implicit a *performanței electorale* obținute în respectivii ani (1.2.2.)

Cel dintâi subcapitol prezintă contextul istoric general al perioadei în discuție, pornind de la factorii care au determinat declanșarea evenimentelor din decembrie 1989, consecințele acestora și transformarea ulterioară a societății autohtone, din cea de tip socialist în cea democratică, urmare a schimbărilor majore petrecute în toate palierele vieții cotidiene: economic, politic, social, juridic, administrativ etc..

În secțiunea dedicată *Sistemului politic românesc postcomunist* se face o evaluare a primelor reglementări adoptate de noua putere instituită, procedeu care, adiacent enumerării factuale, conține și o interpretare în detaliu a celor mai importante hotărâri adoptate între 1989-1996, și nu doar pe cele cu caracter electoral. De asemenea, este pusă în discuție *participarea politică* în această perioadă, având în vedere că, după patru decenii de „democrație” legată de un singur partid, începând din decembrie 1989, se reînnoda tradiția pluralismului. Am evidențiat, concomitent, toți participanții la scrutinurile din intervalul cercetat, atât electorii, cât și pe cei aleși.

Cel de-al doilea capitol, referitor la *Alegerile din 20 mai 1990, în România, și în Cluj-Napoca*, ilustrează existența *municipiului nostru*, între decembrie 1989 – 20 mai 1990, din perspectiva principalelor aspecte politice, administrative și sociale care au influențat viața Clujului după decembrie 1989, cu referire directă la evenimentele și manifestările derulate în acest interval și la modificările structurale petrecute în administrația locală până la primele alegerile de după decembrie 1989 (2.1.).

Tot în cuprinsul acestui capitol este analizat și *cadrul legislativ care a stat la baza organizării și desfășurării acestor alegeri* (2.2.), segment care include în detaliu conținutul legii electorale adoptată de CPUN la 14 martie 1990 (Decretul-lege nr. 92). Aceasta a reglementat exclusiv condițiile manifestării scrutinului din 20 mai 1990, deoarece o lege electorală în concordanță cu principiile și instituțiile consacrate în Constituție, va fi elaborată, abia după adoptarea legii fundamentale.

O secțiune aparte este consacrată *votului din 20 mai în Cluj-Napoca* (2.3.), iar în final, sunt dezbătute *rezultatele primului scrutin postdecembrist* din Cluj-Napoca și, implicit, din România.

Capitolul III, intitulat *Alegerile locale din anul 1992 în municipiul Cluj-Napoca*, dezvoltă mai întâi un fragment dedicat *cadrelor legislative* în conformitate cu care s-a desfășurat scrutinul din 9 februarie 1992. Analiza făcută vizează prima reglementare adoptată după decembrie 1989 în legătură alegerile locale, și anume, Legea nr. 70 din 26 noiembrie 1991.

În continuare este prezentat desfășurătorul acțiunilor derulate în legătură cu aceste alegeri, pe baza datelor concrete stabilite în *Calendarul electoral privind alegerile din februarie 1992* (3.2.). Sunt evidențiate atât acțiunile tehnice întreprinse de instituțiile direct implicate în procesul electoral, cât și modalitățile de abordare ale scrutinului de către fiecare dintre participanții implicați.

Următoarele două secțiuni (3.3. și 3.4.) fac o radiografie a *votului din februarie 1992* din perspectiva celor două tururi de scrutin. Sunt prezentate date cu privire la prezența la vot, rezultatele obținute de candidați, în final, la câștigători și perdanți.

Un alt subcapitol se referă la *Rezultatele finale ale votului din februarie 1992* (3.5.). Acestea sunt analizate în corelație cu cele obținute de participanți atât în județul Cluj, cât și la nivel național.

Un grupaj aparte îl reprezintă datele despre *Constituirea Consiliului local al municipiului Cluj-Napoca urmare a alegerilor din 9 februarie 1992* (3.6.), care descriu, în amănunt, ședința din 14 martie 1992 în care au fost validați primarul și consilierii desemnați în urma votului. Sunt înfățișate, de asemenea, cele cinci comisii de specialitate înființate în cadrul noului Consiliu local, împreună cu consilierii votați să facă parte din aceste comisii.

Capitolul al treilea se încheie cu o încercare de ierarhizare a participanților la procesul electoral din februarie 1992, realizată pe baza *performanței* acestora, obținută atât la nivel municipal, cât și județean (3.7.)

Următorul capitol, *Alegerile locale din anul 1996 în municipiul Cluj-Napoca*, analizează, în prima secțiune (4.1. *Contextul legislativ ...*), modificările intervenite în legea privind alegerile locale, pentru a putea stabili concret regulile după care s-a desfășurat scrutinul din 2 iunie 1996. În continuare, în cadrul subdiviziunii dedicate *pregătirii alegerilor* (4.2.), sunt creionate operațiunile de ordin tehnic, și nu numai, care au constituit suportul în vederea desfășurării procesului electoral din Cluj-Napoca. Sunt examinate în detaliu aproape fiecare dintre acțiunile concrete și specifice ale celor implicați în cursa electorală. Urmează, apoi, partea referitoare la *Desfășurarea alegerilor* (4.3.), care conține o descriere amănunțită a modului în care s-a desfășurat votul în Cluj-Napoca, după care sunt analizate *rezultatele finale* ale scrutinului (4.4.). Ultima secțiune este consacrată interpretării *performanței electorale* (4.5.) obținută de participanții la campania din județ și municipiu.

Cele două capitole dedicate alegerilor locale din Cluj-Napoca prezintă traseul pe care îl parcurge un eveniment precum alegerile locale, de la momentul stabilirii datei la care acesta urmează să se desfășoare și până la cel în care încetează activitatea Biroului Electoral Central, scoțând în evidență mecanismul instituțional care stă la baza pregătirii, organizării și desfășurării acestor alegeri și avându-i în vedere pe toți participanții cu rol în procesul electoral, începând de la Guvern, Prefectură, Primărie, Tribunal județean, partide sau formațiuni politice implicate, până la electorat.

În același timp, capitolele realizează fiecare în parte câte o prezentare a candidaților la funcțiile administrative ale municipiului și ilustrează modul în care cei propuși, împreună cu formațiunile din care provin, abordează campania electorală. Ambele capitole descriu primul și al doilea tur de scrutin (când este cazul), analizând, ulterior, în detaliu, fiecare dintre ședințele de constituire a noului Consiliu local, ales ca urmare a votului. Ultima secțiune din cadrul fiecărui capitol în parte, subliniază performanța electorală a participanților la bătălia electorală.

Ultimul subiect dezbătut în teză îi are în vedere pe *Aleșii locali clujeni din perioada decembrie 1989-iunie 2000 și parcursul lor politic*. Capitolul final

îi prezintă pe primarii (5.1.) și consilierii locali din Cluj-Napoca (5.2.), într-un tablou generic realizat din prisma activității desfășurate în administrația locală și a evoluției lor politice ulterioare, având ca și punct de plecare elementul cronologic. În același timp, în capitol se încearcă o categorizare a consilierilor locali în funcție de criterii precum: primul sau al doilea mandat, mandate consecutive, calitatea de consilier supleant, longevitatea în administrația clujeană, consilier-demisionar sau consilier-parlamentar.

Toate aceste coordonate prezentate până acum sunt sintetizate în *Considerațiile finale*.

Teza se încheie cu *Bibliografia* aferentă, o *Listă a abrevierilor* folosite și un *Opis al anexelor*, urmate de *Anexele* propriu-zise ce cuprind în proporție covârșitoare documente inedite provenite din Arhiva Prefecturii Cluj.

CUPRINS

Introducere

Capitolul I. România anilor 1990-1996

- 1.1. Considerații privind principalele evenimente interne și internaționale petrecute în perioada 1990-1996
- 1.2. Sistemul politic românesc postcomunist
 - 1.2.1. Legislația electorală în România după decembrie 1989
 - 1.2.2. Participarea politică și performanța electorală la primele scrutine postdecembriste

Capitolul II. Alegerile din 20 mai 1990 în România și în Cluj-Napoca

- 2.1. Municipiul Cluj-Napoca între decembrie 1989 și 20 mai 1990. Aspecte politice, administrative și sociale
- 2.2. Cadrul legislativ al organizării și desfășurării alegerilor din 20 mai 1990
- 2.3. Ziua de 20 mai 1990 în Cluj-Napoca
- 2.4. Rezultatele finale ale alegerilor din 20 mai 1990

Capitolul III. Alegerile locale din anul 1992 în municipiul Cluj-Napoca

- 3.1. Cadrul legislativ al pregătirii și organizării alegerilor locale din 9 februarie 1992
- 3.2. Calendarul electoral al pregătirii și desfășurării alegerilor locale din 9 februarie 1992 în Cluj-Napoca
- 3.3. Desfășurarea primului tur al alegerilor locale
- 3.4. Al doilea tur de scrutin al alegerilor locale din 1992
- 3.5. Rezultatele finale ale votului din februarie 1992
- 3.6. Constituirea Consiliului local al municipiului Cluj-Napoca, urmare a alegerilor din 9 februarie 1992
- 3.7. Performanța electorală a formațiunilor politice și a candidaților independenți participanți la alegerile din februarie 1992 în județul Cluj

Capitolul IV. Alegerile locale din anul 1996 în municipiul Cluj-Napoca

- 4.1. Contextul legislativ al organizării și desfășurării alegerilor locale din iunie 1996
- 4.2. Pregătirea alegerilor

4.3. Desfășurarea alegerilor

4.4. Rezultate finale

4.5. Performanța electorală a formațiunilor politice și a candidaților independenți participanți la alegerile din iunie 1996 în județul Cluj

Capitolul V. Aleși locali clujeni din perioada decembrie 1989-iunie 2000 și parcursul lor politic

5.1. Primari

5.2. Consilieri locali

Considerații finale

Bibliografie

Lista abrevierilor

Opis al anexelor

Anexe